

Aan:	De gemeenteraad
Van:	Het college van burgemeester en wethouders
Datum:	24 september 2025
Zaaknummer:	00001154579
Onderwerp:	Schriftelijke vragen VVD - Overlast Stad van de Zon

Aanleiding

Op 17 september 2025 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van raadslid Csurka en raadslid Lammerts van de fractie VVD over Schriftelijke vragen VVD - Overlast Stad van de Zon. In dit collegebericht staan de antwoorden op deze vragen.

Toelichting van de vragensteller(s)

VVD Dijk en Waard maakt zich al langere tijd zorgen over de aanhoudende overlast van hangjongeren in verschillende wijken in Heerhugowaard. In de media verschenen recent berichten over vechtpartijen, vernielingen en een gevoel van onveiligheid bij bewoners in Stad van de Zon. Volgens onze informatie en ervaringen van inwoners gaat het niet om een nieuw probleem: klachten over overlast door groepen jongeren spelen al jaren in deze wijk.

Ondanks eerdere inzet en maatregelen lijkt de situatie niet structureel te verbeteren. Bewoners geven aan zich onveilig te voelen, terwijl ook de leefbaarheid van de wijk onder druk staat. De VVD vindt dat een duurzame oplossing noodzakelijk is. Alleen op die manier kunnen we situaties zoals in Beverwijk voorkomen.

Beantwoording

Het college beantwoordt de gestelde vragen als volgt.

Inleiding

Het Brandpunt is een centraal plein in de Stad van de Zon. Dagelijks komen hier veel mensen samen voor boodschappen, een bezoek aan de snackbar of andere voorzieningen. Ook jongeren gebruiken het plein als ontmoetingsplek. De wijk zelf is relatief jong en kent een groeiende groep jongeren die elkaar vooral in de openbare ruimte opzoeken — met name op het Brandpunt.

Balans en begrip

Het is belangrijk te erkennen dat gedrag dat door sommigen als overlast wordt ervaren, door anderen als normaal wordt gezien. Jongeren hebben, net als iedereen, het recht om elkaar in de openbare ruimte te ontmoeten. De samenstelling van jongeren op het plein wisselt bovendien voortdurend, wat structurele oplossingen bemoeilijkt. Als gemeente zien we veel meldingen van overlast, maar het aantal ernstige incidenten is zeer beperkt.

Toezicht en handhaving

Tussen 1 januari 2024 en 17 september 2025 hebben boa's 347 waarnemingen geregistreerd op het Brandpunt. Dit varieert van observaties en waarschuwingen tot bekeuringen, wat wijst op een intensieve inzet. De politie registreerde in dezelfde periode 71 overlastmeldingen, waarvan het grootste deel afkomstig is van een klein aantal bewoners.

Boa's, wijkboa's en jeugdboa's zijn regelmatig aanwezig op het plein. Zij onderhouden contact met melders, omwonenden, ondernemers, jongeren en hun ouders/verzorgers. De aanpak van jeugdoverlast is complex en vraagt om maatwerk, samenwerking en voortdurende afstemming. Een effectieve aanpak combineert handhaving bij overtredingen met preventieve maatregelen, zoals het bieden van perspectief, veilige ontmoetingsplekken en positieve alternatieven.

Sinds augustus voert de politie samen met boa's regelmatig dynamische (verkeers)controles uit, waarbij ook het Brandpunt en de directe omgeving worden meegenomen. Hierbij ligt de focus op jongeren.

Samenwerking voor leefbaarheid en veiligheid

De gemeente zie al een langere tijd, in meer en mindere mate, overlast rondom het Brandpunt. Om de leefbaarheid te verbeteren en overlast te beperken, vindt er al jaren regelmatig overleg plaats tussen verschillende betrokken partijen. Dit zijn onder andere de gemeente (inclusief boa's), politie, jongerenwerk MET Dijk en Waard, Esdege Reigersdaal, Buurthuis De Zon en andere organisaties. In dit overleg worden signalen gedeeld, de sfeer op het plein besproken en gezamenlijke acties afgestemd.

In de directe omgeving van het Brandpunt werken bewoners, jongeren en professionals actief samen. Bewoners melden overlast of andere signalen via Fixi of rechtstreeks bij de politie. De gemeente koppelt terug op Fixi-meldingen, zodat bewoners weten wat er met hun melding gebeurt.

Het jongerenwerk van MET is wekelijks zichtbaar aanwezig op straat. Zij organiseren activiteiten en stimuleren ontmoetingen tussen jongeren en bewoners. Binnenkort vindt er een buurtactiviteit plaats waarbij jongeren en buurtbewoners elkaar op een laagdrempelige manier kunnen ontmoeten. Daarnaast wordt gezocht naar een geschikte ontmoetingsplek voor jongeren in de wijk.

Bewonersinitiatieven worden ondersteund en signalen uit de wijk worden structureel besproken in het overleg tussen gemeente, politie, Buurthuis De Zon, woningcorporaties en welzijnsorganisaties.

Inzet gebiedsgericht werken

Per september 2025 is het team Gebiedsgericht werken gestart in de gemeente Dijk en Waard. Gebiedsgericht werken wil graag een centrale rol spelen aan een effectieve samenwerking tussen bewoners, ondernemers en professionals. Door alle betrokkenen actief te betrekken bij de sociale en fysieke ontwikkeling van de wijk, ontstaat gedeeld eigenaarschap en werken we samen aan een leefbare omgeving.

De gebiedsverbinder vanuit het team Gebiedsgericht werken is drie dagen per week actief in de Stad van de Zon en verzamelt signalen. In week 36 en 39 zijn gesprekken gevoerd met zes bewoners die overlast ervaren. Deze gesprekken zijn gevoerd door de sociaal werker van MET in samenwerking met de gebiedsverbinder. Eind september is er een laagdrempelige bijeenkomst georganiseerd in de snackbar aan het Brandpunt, met als doel het vergroten van wederzijds begrip tussen bewoners en jongeren. Deze aanpak staat nog in de kinderschoenen en is erop gestoeld om de situatie niet alleen vanuit overlast te bekijken, maar ook te kijken naar de sociale en fysieke kenmerken van het gebied.

Essentie van de aanpak

Samenvattend betreft de essentie van de aanpak rondom het Brandpunt in de Stad van de Zon als volgt: Om de leefbaarheid te waarborgen en overlast te beperken, werken gemeente, politie, jongerenwerk, welzijnsorganisaties en bewoners al jaren intensief samen. Er is regelmatig overleg waarin signalen worden gedeeld en acties worden afgestemd. BOA's en politie zijn zichtbaar aanwezig en voeren controles uit. Jongerenwerkers organiseren activiteiten en stimuleren contact tussen jongeren en buurtbewoners. De gemeente is voornemens om zes jongerenhuiskamers te openen, waaronder één in de Stad van de Zon. Bewoners kunnen overlast melden via Fixi of direct bij de politie, en krijgen terugkoppeling. De aanpak is gericht op een balans tussen handhaving en preventie, met oog voor het recht van jongeren om elkaar in de openbare ruimte te ontmoeten. Met de inzet van team Gebiedsgericht werken beoogd de gemeente de aanpak nog te verdiepen.

Antwoorden

Vraag 1

Kan het college in cijfers aangeven hoeveel incidenten (vechtpartijen, vernielingen etc.) door hangjongeren er de afgelopen 12 maanden zijn geweest in Stad van de Zon vergeleken met de 12 maanden daarvoor?

Antwoord

De politie geeft aan dat dit niet uit de cijfers te herleiden is. Incidenten worden geregistreerd maar niet altijd specifiek gekoppeld aan de doelgroep "jongeren".

Vraag 2

Zijn er naast Stad van de Zon ook andere wijken waar jongeren structureel voor overlast zorgen? Zo ja, welke?

Antwoord

De meldingen in de Stad van de Zon liggen hoger dan in andere wijken. De meeste meldingen komen van een klein aantal bewoners. In de andere wijken wordt de overlast niet in die mate ervaren. In het Stadshart en de Bomen- en Recreatiewijk ligt het aantal jeugd overlastmeldingen wat hoger dan gemiddeld.

Vraag 3

In het artikel wordt aangegeven dat er extra surveillance wordt ingezet en de wijkagent als aanspreekpunt fungeert. Kunt u aangeven welke effectmeting er is gedaan of wordt gedaan op deze maatregelen en welke resultaten tot nu toe behaald zijn?

Antwoord

De politie geeft aan dat zij de effecten van extra surveillance en inzet van de wijkagent niet kunnen meten in kwantitatieve zin. Wel wordt op basis van signalen en meldingen continu geëvalueerd of de inzet bijdraagt aan het verminderen van overlast.

Vraag 4

Beschikt de gemeente over voldoende menskracht (politie, jongerenwerk, BOA's) om de overlast structureel terug te dringen in Stad van de Zon? Zo nee, wat is extra nodig?

Antwoord

De inzet van de BOA's en de politie wordt efficiënt verdeeld over de gemeente. Het is niet mogelijk om preventief langere tijd toezicht te houden op één locatie. Het jongerenwerk is actief

in contact met de jongeren en in gesprek met de gemeente over een vierde inloop-locatie. Hiermee willen we de jongeren een plek bieden voor vrijetijdsbesteding in hun eigen wijk.

Ook andere MET medewerkers, zoals opbouwwerk en maatschappelijk werk-, zijn op de hoogte van de situatie, zijn alert, signaleren en handelen indien nodig.

Vraag 5

Wat is het budget dat momenteel beschikbaar is voor preventieve maatregelen zoals jongerenwerk, openbare verlichting, buurtpreventie en hangplekbeheer? Is dit toereikend?

Antwoord

Hier is geen eenduidig antwoord op te geven, omdat de middelen uit verschillende potten komen. In algemene zin zijn de beschikbare middelen toereikend voor reguliere inzet. Bij toenemende problematiek, zoals in de Stad van de Zon, kan aanvullende inzet nodig zijn. Daarom wordt verkend of extra middelen kunnen worden vrijgemaakt voor gerichte interventies en een nieuwe inlooplocatie. Deze interventies kunnen zien op de ruimtelijke inrichting, maar bijvoorbeeld ook op de sociale cohesie.

Vraag 6

Op welke manier wordt het uitvoeringsplan Weerbare Jeugd concreet ingezet in Stad van de Zon om jongeren te bereiken voordat zij in overlastgevend gedrag belanden?

Antwoord

De insteek van het Uitvoeringsplan Weerbare Jeugd is dat we er in Dijk en Waard voor willen zorgen dat jongeren veilig, gezond en kansrijk opgroeien.

Afhankelijk van de situatie van een jongere kunnen specifieke interventies worden ingezet, vanuit de gemeente of vanuit de ketenpartners.

In de Stad van de Zon is het jongerenwerk actief aanwezig om contact te onderhouden met de jongeren. Informatie die zij ophalen wordt gedeeld met de gemeente. Gezamenlijk wordt nagedacht over oplossingen. Begin september is er een laagdrempelige bijeenkomst georganiseerd in de snackbar aan het Brandpunt, voor bewoners en jongeren om het onderlinge begrip te vergroten. Jongerenwerk organiseert binnenkort ook een buurtactiviteit met én voor jongeren en bewoners om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen.

Om jongeren een alternatief te bieden voor het rondhangen op straat, wordt gewerkt aan het realiseren van een vaste ontmoetingsplek in de omgeving van het Brandpunt. Deze plek moet jongeren een veilige en toegankelijke ruimte bieden voor ontspanning en sociale interactie.

Ook de (jeugd)boa's en de mobiele surveillance zijn zichtbaar aanwezig in de wijk. Hun rol is niet alleen handhavend, maar ook gericht op het leggen van contact met jongeren, buurtbewoners en ondernemers, om zo de sociale cohesie en veiligheid te versterken.

Daarnaast wordt via het online platform Checkdijkenwaard.nl een breed aanbod aan activiteiten voor jongeren gepresenteerd op het gebied van sport, cultuur en andere vrijetijdsbesteding.

Daarnaast wordt op dit moment onderzocht op welke manier meer gebruik gemaakt zal kunnen worden van gymzalen en (open) sportparken, zodat jongeren meer mogelijkheden hebben om zich te ontwikkelen in hun eigen wijk.

Vraag 7

Welke alternatieven voor de jongeren, zoals veilige hangplekken of ontmoetingsplekken, zijn momenteel in de planning of uitvoering?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 6.

In de gemeente zijn op dit moment nog 3 andere inlooplocaties: Linkin, Kompleks en De Wup. Ook worden er gesprekken gevoerd met meerdere buurthuizen in de gemeente die hebben aangegeven iets voor jongeren te willen betekenen.

Vraag 8

In hoeverre is er overleg geweest met bewoners én jongeren over de locaties en voorwaarden voor hangplekken?

Antwoord

Er worden actief gesprekken gevoerd met bewoners over de overlast die zij ervaren en met jongeren over hun wensen met betrekking tot ontmoeten en hun gedrag.

Vraag 9

Zijn er gesprekken gevoerd met scholen, sportverenigingen en buurtinitiatieven om samen te werken aan het voorkomen van jongerenoverlast?

Antwoord

Er zijn verschillende overlegmomenten waarin wordt gesproken met scholen en sportverenigingen waarin signalen worden besproken.

Vraag 10

Hoe worden bewoners betrokken bij de aanpak van overlast door hangjongeren?

Antwoord

In de Stad van de Zon (rond het Brandpunt) werken we samen met bewoners, jongeren en partners aan het verbeteren van de leefbaarheid en het terugdringen van overlast. Bewoners melden via Fixi en via de wijkagenten. Vanuit de gemeente is er na een Fixi melding altijd een terugkoppeling naar een bewoner.

De gebiedsverbinder haalt drie dagen per week actief signalen op in de buurt. Er is in week 36 en 39 met de 6 bewoners die overlast ervaren gesproken door de Sociaalwerker van MET in samenwerking met Gebiedsverbinder van de gemeente.

Jongerenwerk van MET is wekelijks op straat aanwezig, organiseert activiteiten en brengt bewoners en jongeren samen. In week 39 wordt er een laagdrempelige bijeenkomst georganiseerd door de Gebiedsverbinder in de snackbar aan het Brandpunt, voor bewoners en jongeren om het onderlinge begrip te vergroten.

En het Jongerenwerk organiseert binnenkort ook een buurtactiviteit met én voor jongeren en bewoners om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen. En er wordt gezocht naar een ontmoetingsplek voor de jongeren in de omgeving. Daarnaast worden bewonersinitiatieven ondersteund en besproken gemeente, politie, buurthuis De Zon, corporaties en welzijnsorganisaties de signalen uit de wijk structureel in het wijkgericht overleg en wordt er actief samengewerkt op het verminderen van overlast.

Vraag 11

Welke mogelijkheden ziet u voor bewoners om sneller meldingen te doen of betrokken te zijn bij

handhaving?

Antwoord

Middels Fixi kan snel en eenvoudig melding gemaakt worden. Tevens zijn er wekelijks speekuren waarbij Buurtbemiddeling, Jongerenwerk, Politie en Handhaving aanwezig is. Dinsdag in Heerhugowaard en woensdag in Langedijk, op deze wijze kan er persoonlijk contact worden gemaakt. Daarnaast kan via de gemeentewebsite een contactverzoek worden aangemaakt, hierin kan de melder aangeven contact te willen. Dit is in het verleden meerdere keren gebeurd. Op locatie Brandpunt is er meerdere keren contact geweest tussen melders en handhaving.

Vraag 12

Welke sancties worden ingezet tegen jongeren die vernielingen plegen? Is er een gebiedsverbod geweest of andere middelen?

Antwoord

De BOA's hebben vanaf 1 januari 2024 tot en met 17 september 2025 geen overtredingen van vernieling geconstateerd en hierdoor geen sancties opgelegd.

De politie geeft aan dat daar waar handhaving en/of strafrechtelijke vervolging mogelijk is, deze plaatsvinden. Het OM of de rechtbank bepaalt de sanctie.

Er zijn geen gebiedsverboden door de burgemeester opgelegd.

Vraag 13

Hoe vaak zijn deze sancties toegepast en met welk effect?

Antwoord

De BOA's hebben van 1 januari 2024 tot en met 17 september 2025 geen vernielingen aangetroffen noch geconstateerd op locatie Brandpunt. Er zijn dan ook geen sancties voor vernielingen opgelegd. Wel is er op locatie Brandpunt een bekeuring uitgeschreven voor een jeugdige die zich zonder redelijk doel bevond in de parkeergarage. De BOA's hebben deze jongere daar daarna niet meer heeft aangetroffen.